

IZHAJA VSAK DAN

tudi ob nedeljah in praznikih ob 5., ob ponedeljkih ob 9. zjutraj.
 Posamične številke se prodajajo po 3 n. v. (6 stot.) v mnogih
 tobakarnah v Trstu in okolici, Gorici, Kranju, St. Petru,
 Postojni, Sežani, Nabržini, Sv. Luciji, Tolminu, Ajdov-
 ščini, Dornbergu itd. Zastarele številke po 5 n. v. (10 stot.).
 OGLASI SE RAČUNAJO NA MILIMETRE v širokosti 1
 kolone. CENE: Trgovinski in obrtni oglasi po 8 st. n. m.,
 osemtnice, zahvale, poslanice, oglasi denarnih zavodov po
 20 st. n. m. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst 20 K, vsaka
 nadaljna vrsta K 2. Mali oglasi po 4 stot. beseda, naj-
 manj pa 40 stot. Oglase sprejema Inzeratni oddelek uprave
 „Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“.
 Plačljivo in utožljivo v Trstu.

EDINOST

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

NAROČNINA ZNAŠA

za celo leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K; na na-
 ročbe brez dopolnilne naročnine, se uprava ne ozira.
 Naročnina na nedeljsko izdajo „EDINOSTI“ stane: za
 celo leto Kron 5-20, za pol leta Kron 2-60.
 Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nefranko-
 vana pisma se ne sprejemajo in rokopiši se ne vračajo.
 Naročnino, oglase in reklamacije je pošiljati na upravo lista.
 UREDNIŠTVO: ulica Giorgio Galatti 18 (Narodni dom)
 Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODINA. Lastnik
 koncesij lista „Edinost“: Natisnila Tiskarna „Edinost“
 vpisana zadruga z omejenim poročstvom v Trstu, ulica
 Giorgio Galatti številka 18.
 Poštno-hranilnični račun št. 841-652. TELEFON št. 11-57.

BRZOJAVNE VESTI.

Brata Pribečević izpuščena na svo-
bodo.

ZAGREB 11. (Ogr. biro). Brata Adam
 in Valerijan Pribečević sta bila izpuščena na
 svobodo, potem ko sta položila vsak 600
 K kavicje.

Hrvatski sabor.

ZAGREB 11. Sabor je nadaljeval in-
 demnitetno debato. Posl. Marković se je
 izjavil za predlogo. — Posl. Pavelić (čista
 stranka prava) je odklonil proračun. Trdil
 je, da so železniško pragmatiko diktirali z
 Dunaja in da je tudi spor med Ogrsko in
 Hrvatsko izzvala tuja sila. — Nato je go-
 voril posl. Radić, ki so ga ponovno prekinjali
 poslanci čiste stranke prava.

Nova hrvatska škofa za Djakovo in
Senj.

ZAGREB 11. (Ogr. biro). Imenovanje
 generalnega vikarja zagrebske nadškofije dr.
 Ivan Krapca škofom djakovskim in posve-
 čenega škofa Roka Vučića škofom senj-
 skim utegne biti proglašeno danes ali
 jutri.

Islamizem v Avstriji.

DUNAJ 11. Posebna komisija gospod-
 ske zbornice, ki ima pretresovati zakonski
 načrt glede zakonitega priznanja v Avstriji
 pripadnikov islama, je razpravljala načrt v
 več sejah. — Poročevalcem je bil izvoljen
 dvorni svetnik Ulbrich. — Načrt pride
 na dnevni red na prihodnji seji gospodske
 zbornice, ki ga potem predloži poslanski
 zbornici.

Halleyovo repatico videli z dunajske
zvezdarne.

DUNAJ 11. Danes ob 4.30 zjutraj se je
 videlo iz tukajšnje zvezdarne nekaj časa Hal-
 leyovo repatico. (Vidi naš današnji drugi
 podlistek. Op. ur.).

Bolgarska in Turčija.

CARIGRAD 11. Porta je ukazala izro-
 čiti v Sofiji noto, v kateri se opozarja bol-
 garsko vlado na zadnje obmejne kaznuje
 ter se zahteva, naj bolgarska vlada kaznuje
 krivce ter ukrene potrebno, da se ne bodo
 taki incidenti ponavljali.

Upor v Albaniji.

CARIGRAD 11. Ministerstvo za unanje
 stvari je prejelo po noči iz Prištine brzo-
 javko, da so se uporniki na prelete nasvete
 razkropili. Voditelji se danes podvržejo. Iz
 Carigrada še vedno odhajajo čete v Al-
 banijo.

CARIGRAD 11. Turška eskadra, obsto-
 ječa iz treh križarjev in 11 torpedovk je
 odplula na pomorske vaje, ki se, kakor po-
 ročajo listi, raztegnejo do Albanije.

SRBIJA.

BELIGRAD 11. (Iz srbskega uradnega
 vira). Beligradske poročilo inozemskih listov,
 da je srbska vlada s četami zasedla južno
 iztočno mejo proti Turčiji, je neresnično.
 Za tako odredbo ni nikakega poudarka.

RUSIJA.

PETROGRAD 11. Dne 28. aprila izžene
 vlada iz Kieva 651 židovskih rodbin, skupno
 2700 oseb. Več Židov se je naučilo rokodelstva
 da bi dobili pravico bivanja. V to svrhu so
 napravili prošnjo, ki je pa bila od minister-
 stva za notranje stvari odbita.

Zrakoplovstvo.

PARIZ 11. Iz Mourmelon le Granda po-
 ročajo, da je vsled nadzorovalnih odredb,

ukrenjenih od vojnega ministerstva, znatno
 ponehala izlasti inozemska aviatika. Tovar-
 narji aeroplanov seveda niso s takimi odred-
 bami posebno zadovoljni. Eden teh tovar-
 jev je nasproti nekemu poročevalcu izjavil,
 da so inozemci naši najboljši odjemalci. Do-
 čim je n. pr. Romunska sklenila nabaviti 20
 letalnih aparatov, dva za vsako divizijo, jih
 je Francija nakupila za 20 armadnih zborov
 skupaj le deset.

Carskoje Selo 11. (Petr. brz. ag.). Car
in carica sta popoldne vsprejela japonskega
princa Fušimi in njegovo soprogo.

New-Jork 11. Pri Novite v Texasu je
 bilo ubitih 14 delavcev, ker se je pri gradnji
 železnice prežgodaj sprožila mina.

Nemško delo v Trstu.

Ravno te dni je znani poslanec Dober-
 nig reklamiral Trst za Nemce kakor „jedino
 nemško pristanišče“ v Avstriji. Ta mož ni
 s tem na vse zadnje nikogar presenetil, ker
 povedal je nekaj, s čemer mi že davno ra-
 čunamo kakor notoričnim dejstvom in kar
 je ostavil že Bismarck Nemcem v svojem
 političnem testamentu: aspiracije german-
 stva na Trst kakor steber mostu za nemško
 invazijo na Vzhod.

In Nemci so dosledni, neutrudljivi in
 sistematični na izvajanju tega nemškega
 programa. In pa neizmerno — previdni.
 Tako previdni, da so zaslepljene Italijane
 popolnoma vjeli v svoje mreže, da sami
 pomagajo Nemcem žagati vejo, na kateri
 sede oni sami — Italijani. V smislu te svoje
 previdnosti so se Nemci v Trstu politično
 potajevali in potuhnil, da so mogli neovi-
 rano od italijanske strani ustvarjati prvo
 podlago za politično prodiranje, ki je v go-
 spodarskem prisvajanju Trsta! In skrajno
 lahkomišljeno bi bilo, ako bi si Slovenci in
 Italijani hoteli zatiskati oči pred dejstvom,
 da Nemcem krasno vspeva to delo in da so
 je po lepem delu tudi že izvršili. Zanes-
 ljivo znamenje temu je, da tistega politi-
 čnega potajevanja ne smatrajo več potreb-
 nim in da ne skrivajo več svoje namere, da
 naj se nemštvo v Trstu začne uveljavljati
 tudi kakor faktor na političnem polju!
 Vidnim znakom o tej narasli samozvesti
 nemškega življa v Trstu je ustanovitev
 nemškega političnega društva, ki naj vspo-
 sobi in organizuje Nemce v Trstu tudi za
 politično borbo. V ta namen ima služiti
 redno opetujoče se prihajanje raznih nem-
 ških politikov, agitatorjev in vsenemških
 emisarjev v Trst, da tu s predavanji in go-
 vori vnmajajo in podžigajo tukajšnjo svojo
 posadko za velikomemske cilje.

Grešna lahkomišljenost in slepota bi
 bila, ako bi se mi tolažili in slepili z dej-
 stvom, da so bili vspehi teh nemških po-
 skusov na političnem polju doslej neznatni. Ne
 smemo namreč pozabiti — to treba ponovno
 naglasiti — da nevarnost nemštva je v tem,
 da je na svojih stremiljenjih sistematično,
 proračunsko do najmanjše podrobnosti in
 železne vstrajnosti. V svojem živem za-
 vedanju o končnih velikih ciljih svojega
 plemena, v svoji neomajni veri, da je
 nemško pleme že rojeno za svetovno go-
 spodstvo — se Nemec ne straši nikakih
 neuspehov. V tej živi veri reklamira Nem-
 štvu Trst kakor nemško pristanišče, s čemer
 tudi izjavlja, da se pripravlja tudi na poli-
 tično borbo. Kajti to je najjasnejša in naj-
 jednostavnejša stvar resnica na svetu, da
 podlaga za osvojitve take pozicije je pač

gospodarska organizacija, ali dovršitev te
naloge ni možna tudi brez politične borbe.

Ali Nemci so previdni in izborni tak-
 tiki. Zato je v njihovem nastopanju in izbi-
 ranju sredstev marsikaj, kar je na videz v
 protislovju z njihovimi končnimi cilji. To
 vidimo že iz gori rečenega. Navidezno so
 dolgo pripoznavali Italijanom izključno pra-
 vico do političnega gospodstva. Pokorili so
 se temu gospodstvu in so kazali to prak-
 tično na — volitvah. Delali so tako, v pra-
 vem spoznanju, da njihova doba še ni prišla
 in da pride šele tedaj, ko izvrše prvi nepo-
 litični del svoje misije, a to da bo tem
 preje, ako ohranijo Italijane v veri, da
 Nemštvo ne misli na nikako politično osvaja-
 nje in da marveč pripoznava to ozemlje
 kakor italijansko politično posest. Prizna-
 vali so torej italijanstvo, da so mogli neovi-
 rani ustvarjati pogoje za politično osvajanje.
 To bi bil torej tako-le en izgled navideznega
 protislovja v nemški politiki v naših krajih:
 s komplimenti pred italijanstvom do nem-
 ških ciljev!!

In ravno kar moramo zopet zabeležiti
 takovo navidezno protislovje med sredstvi
 in cilji na nemškem delu. Nemci zaničujejo
 naš jezik, proglašajo ga inferiornim, brez-
 pomembnim in nepotrebnim, ali — učiti se
 ga hočejo vendar!! Poroča se nam namreč,
 da so uveli za svoje rojake, osobito pa
 uradnike, kurze za italijanski in slovenski
 jezik. Ti kurzi se bodo obdrževali dvakrat
 na teden — ob torkih in petkih zvečer v
 prostorih tuk. c. kr. državne realke. Sloven-
 ščino bo poučeval realčni profesor dr.
 Tertnik, italijanščino pa profesor Chiozzola.
 Voditeljem tem tečajem je določen profesor
 Karollus.

Nemci se hočejo torej slovenski učiti.
 Gotovo pa ne vsled spoznanja, da so krivo
 sodili o našem jeziku in da je njihovo stru-
 peno sovraštvo do naroda, ki želi kulturno
 napredovati, neredno kulturnega človeka. O
 ne! Vzrok, da se hočejo učiti našega jezika
 je isti, radi katerega so se doslej pokorili
 italijanskemu političnemu gospodstvu: go-
 spodovati hočejo tudi v Trstu. Njihov na-
 men je na dlan: *usiljevanje nemših urad-
 nikov na vse državne urade naj se s tem še
 bolj povspesi*. Par besed slovenščine in ita-
 lijansčine, naj dokazuje kvalifikacijo nemških
 aspirantov tudi v jezikovnem pogledu za
 službovanje v naših krajih.

Preko slovenskih kurzov hočejo — po
 slavnih štajerskih izgleh — odiskati do-
 mači živeli, naseljavati naše uradnike z Nemci
 in žnjimi nemškega duha, ki bodo seveda
 potem bolj in bolj krepili nemški živeli v
 Trstu socialno in politično.

Opozarjamo na ustanovitev teh kurzov
 v ponoven dokaz, kako dosledno, proraču-
 njeno in sistematično deluje nemška propa-
 ganda v naših krajih.

Nemci in Madjari.

Znani nemški poslanec, slovenski rene-
 gat Dobernig objavlja v „Tagespost“ članek,
 v katerem dokazuje nujno potrebo spora-
 zumljenja med ogrskimi Nemci in Madjari.
 Položaj Ogrske in monarhije da zahteva
 tesno združenje nemštva in madjarstva proti
 skupnemu sovražniku panslavizmu! Gospod
 Dobernig objavljuje pri tem, da se združe-
 nje Nemcem in Madjarom gotovo posreči,
 da pohrustajo kar v salati te preklicane
 panslaviste.

Gotovo so to jako lepe sanje tega slo-
 venskega Nemca, ki je pa menda popol-
 noma pozabil, da se Madjarom in Nemcem

ni potreba še posebej združevati proti Slo-
 vanom, ker so se dosedaj vedno našli v
 najganjlivejši slogi na poti sovraštva proti
 Slovanom. Leta 1867. so si tako lepo raz-
 d lili vsaki svoj kos monarhije v nadi, da
 se jim posreči v par desetletjih na tej strani
 vse pomčiti in na oni strani vse pomaj-
 djariti. Po štirih desetletjih so se gospodje
 končno spričali, da so z ubijanjem Slo-
 vanov na slabšem, nego so bili takrat. Zato
 so začeli razmišljati o novih potih, ki naj
 bi jih dovedli do cilja. Njihov trud ostane
 pač tudi za bodočnost brezuspešen. Gotovo
 je, da si v najboljšem slučaju polomijo svoje
 kosti.

Kolesa dogodkov se bodo vrtela dalje
 tudi preko združenih Nemcev in Madjarov.

Dnevne novice.

Profesor Masaryk o novoslavizmu.

Prof. Masaryk, ki se, kakor znano, nahaja
 sedaj v Rusiji, je imel s zastopnikom polj-
 skega lista „Kuryer Warszawski“ intervju o
 vprašanju novoslavizma. Masaryk je rekel,
 da si je novoslavizem postavil sicer velike
 naloge, a je imel na polju vzajemnih kultur-
 nih interesov med Slovani zelo malo uspeha.
 Na praških vseučiliščih ni še dosedaj ni-
 kakega materiala o ruski in poljski zgodo-
 vini in književnosti. Slovanska solidarnost
 temelji za sedaj na medsebojnem nepozna-
 vanju. Zato tudi ne more dosežati posebnih
 uspehov. Po Masarykovem mnenju bo tudi
 snujoča se vseslovanska banka jedva mogla
 pripraviti toliko kapitala, da bo lahko uspešno
 konkurirala z nemškim in angleškim kapita-
 lom na Balkanu.

Masarykove besede vsebujejo marsi-
 katero resnico, zato je dolžnost vseh onih,
 ki so navdušeni za praktično slovansko
 vzajemnost, da se lotijo resnega dela, da bo
 temeljila slovanska solidarnost na temelju
 medsebojnega poznanja in ne nepoznanja
 kakor pravi Masaryk. Upati je, da najde
 vseslovanski kongres v Sofiji pravo pot, ki
 bo vedla k temu cilju.

Brata Pribečević, ki sta sedela celih
 20 mesecev v zaporu, sta bila v soboto
 opoldne izpuščena iz zapore. Accurti je
 izjavil, da odstopa od nadaljnega pregajanja.

Revizija petrogradske vojne inten-
 dance je spravila na dan naravnost neverjetnih
 stvari. Mnogo obdolženih funkcionarjev je
 umirovljenih in pridejo pred sodišče. Urad-
 niki intendantce v Petrogradu so pošiljali za
 časa rusko-japonske vojne na bojišče naj-
 slabše blago, a potem so trdili, da se je
 vsled dolge poti pokvarilo. Veliki škandali
 so se dogajali pri postopanju z železniškimi
 vagoni, ki so jih ti uzorni uradniki oddajali
 dobaviteljem za najvišje cene.

Luegerjeve sestre dobijo penzijo. V
 zaupni seji dunajskega mestnega sveta so
 sklenili ponuditi vsaki obeh Luegerjevih
 sester po 2400 K na leto.

Ali je Menelik živ ali je umrl? Neki
 rimski listi poročajo, da je abesinska cesa-
 rica Taitu zginila. Gotovoga poročila, ali je
 cesar Menelik še živ, ali pa je že umrl, še
 sedaj ni možno dobiti. Uradno se potrjuje,
 da Neguš še živi.

Liga za splošno volilno pravico na
 Ogrskem je poslala grofu Tiszi odprto
 pismo, podpisano od več tisoč oseb, v ka-
 terem ga pozivljajo, naj ne dela uresniče-
 nju splošne volilne pravice nikakih težkoč.
 Med podpisanci se nahaja mnogo odličnih
 oseb, med njimi tudi baron Desider Banffy.

Reforme in ljudsko štetje v Albaniji.
 Kakor poročajo iz Soluna, je ministerski

službe!“ je omenil stotnik nekočlikokrat.
 Takoj na to so pa začeli razmišljati, kje so
 ti Pazarinci?

— Pazarinci — Pazarinci — na Gra-
 nici ne obstoje — na onem ozemlju poznam
 vsak kraj od Sv. Jurija pri Senju do Stare
 Pazove. Potrpi — Pazarinci torej — posne-
 mamo iz dekreta — je — je — izdalo ga
 je Oseško nadzorništvo — torej v Slavo-
 niji, — in starčka je zazeblu v dno duše.
 Vse svoje življenje je sprovedl v imenovanju
 Granici in njegovoj pojmi o Slavoniji je segal v
 toliko, da je ta dežela strašna, nedogledna
 ravnina, obilna na močvirjih in blatu iz ka-
 terega ne izhlapeva drugo, negoli mrzlota.
 Tudi stotnika ni bolje sodila o Slavoniji.
 Predočile so se jej v tem hipu grozne slike,
 strašni, dva sežnja visoki razbojniki z nede-
 gledno dolgimi brkami, oboroženi še daljšimi
 samokresi, handžari in puškami. Starčkoma
 so se lica neprijazno nagubila in sta vzdih-
 nila vsakotoliko: „Samo ne v Slavonijo!“
 — A Jurkica je nasprotovala. Vneto je za-
 čela braniti svojo novo domovino. Spomnila
 se je šolske čitanke, v kateri je bil med
 drugimi tudi sestavek, ki jo opisuje kakor
 „plemenito deželo“ — in pripovedala jima
 je opis skoraj dobesedno kakor je bilo v

PODLISTEK.

Jurkica Agićeva.

Povest.

Hrvatski spisal Ks. Šandor-Gjalski. - Prevel Fr. Orel.

— Torej, kaj je? — je vprašal mrzli-
 čavo nestrpnostjo.

— A — kaj? — Povem že — ali —
 kje je gospica? — Njej, — njej imam po-
 vedati — nekaj.

— A, — njej, — njej —? Saj — saj
 že znam, — zopet zavrnjena prošnja, —
 službo je dobila ona fina dama — frajla.
 Sem mi dajte — prejem potrdim sam — in
 starček je segnil po svečnjih v rokah sluga.
 Napele so se žile v obrazu od razočaranja
 in jezen v srcu je zamrmral: — Da —
 odkod sem jaz, — jaz, pa loterija, ali sem
 nespameten, — a slednjič, saj onih števil
 nisem niti sanjal.
 — Potrpajte vendar — gospod stotnik,

— se je izgovarjal sluga — ne gre za
 prošnjo. Saj sem — čestital. Dobro je!

— Pa, da bi vendar-le bilo?

— No — pokličite gospico — imeno-
 vanje zanjo imam.

Nekaj časa se je starček obotavljal. Ali
 ni umel sluginega obvestila? — Je-li ta
 vest tako neverjetna? — A kali? Za hip
 ga je prešinila misel, da bi ga bolj razve-
 selila vest, da je zadel terno, negoli to ime-
 novanje. A takoj se je rešil dvomov. Dolgo
 pričakovana, začarana beseda „dekret“ se
 je vendar zaslislala in je učinkovala na
 starčka, da je kakor mladenič poskočil v
 skrajno sobico, od kjer je tako rekoč skoro
 prinesel, ne pa dovel Jurkice.

A na to sta čitela oče in hčerka ob enem:
 „Visoka kr. deželna vlada, oddelek za uk in
 bogočastje, Vas je imenovala začasno učiteljo
 na dekliški ljudski šoli v Pazarincih
 z dohodki — itd. itd.“

V male, nizke sobice, v ozki mračni
 hodnik, v temno kuhinjo stotnikovega sta-
 novanja se je razlil, ne žarek, ampak val
 veselja in radosti za tri dobre duše. Stotni-
 kovo navdušenje je bilo toliko, da je tekal
 iz kota v kot kakor razposajen deček, nosil
 Jurkico na rokah kakor malo dete, a slednja

svet odredil, da se v gorenji Albaniji izvede v najkrajšem času reforme in ljudsko štetje. Voditelji sedanje ustaje pridejo pred vojno sodišče, med tem ko se hoče ljudstvu priznati. Nadalje poročajo, da so trije albanski poslanci izstopili iz mladoturške stranke. Nekateri so se pritoževali radi previsokih občinskih davkov, ki tarejo albansko ljudstvo. Turški vladni krogi so sedaj prepričani, da ustaja nima niti reakcionarnega niti narodnega značaja, temveč da je naperjena proti previsokim občinskim davkom.

Domače vesti.

Pogreb mons. Petra Flega. Včeraj dopoldne se je ob veliki udeležbi vseh slojev vršil pogreb na Dunaju umrlega kanonika školaštika tržaškega stolnega kapitelja mons. Petra Flega. Ob 11. uri so dvignili krsto v mrtvaški kapeli ter jo prenesli v stolno cerkev sv. Justa. Sprevod je vodil obobilni asistenci kapitularni vikar in stolni prošt mons. dr. Petronio, ki je pel tudi mašo in opravil eksekucije. Navzoč je bil stolni kapitelj tržaški, več kanonikov sostolnega kapitelja koperskega, mestni, predmestni in okoličanski župniki, mnogo duhovnikov z dežele, izlasti iz Istre, potem z Goriškega, kapucini in frančiškani iz Trsta.

Nadalje so bili navzoči brat pokojnikov A. Flego, nečaka: humski župnik Ivan Flego in računski revident Ant. Flego ter več drugih sorodnikov, potem državni in deželni poslanci Vekoslav Spinčić, Matko Mandić, dr. Otokar Rybář, več hrvatskih in slovenskih deželnih poslancev isterskih, tržaških in goriških ter mnogo prijateljev in čestitev pokojnika toliko iz Trsta, kolikor iz Istre in Goriškega, zatem namestniški podpredsednik dr. Andrej grof Schaffgotsch, ravnatelj računskega oddelka tukajšnjega namestništva Ivan Folie, okrajni glavar dr. Bernard Karminski, c. kr. deželni šolski nadzornik Fran Matejčić in mnogo drugih ličnosti.

Prostrana stolna cerkev je bila skoraj napolnjena udeležencev.

Po maši in dovršenih eksekucijah se je pomikal pogrebni sprevod od cerkve sv. Jakoba, kjer se je razšel. Krsto s pokojnikom, so potem prepeljali na pokopališče pri sv. Ani, kamor so jo v kočijah spremljali sorodniki in ožji prijatelji pokojnika.

Zopet strašijo z nemškim škofom! Več dunajskih listov poroča, da se dvorni in vladni krogi zavzemajo za to, da bo za tržaško-kopersko škofijo, ki je po ogromni večini slovanska, imenovan za škofa Nemec in da bo Nemec z največjo verjetnostjo tudi imenovan. Najbolj resna kandidata da sta rektor germanske „Anime“ v Rimu dr. Lohninger in avstrijski auditor pri Sv. Roti v Rimu, Tirolec Perathoner. Ne eden ne drugi ne zna niti besedice slovenski ali hrvaški.

Seveda se zavzema kar najtopleje za tako imenovanje „prijatelj“ Slovencev in Hrvatov dunajski koadjutor dr. Nagl.

„N. Wiener Tagblatt“ pa javlja, da je tržaškim škofom že imenovan mons. Perathoner.

Poroka. V nedeljo ob 11 in tričetrt se je poročil v rojanski cerkvi g. Oskar Silič, viši revident južne železnice, z gospico Ivan ko Mikoto vo iz Ljubljane, nekdanjo vrtnarico na Ciril-Metodovi šoli pri sv. Jakobu. Iskrene čestitke!

Nesramni volilni manevri?! — Naš odgovor „Gorici“, pribečni dne 6. t. m., je zadel ta list v živo. Toliko časa je napadal nas in dra. Gregorina in se nam celo rogala, da molčimo, dokler se nam ni zdela tega preveč in smo dali „Gorici“ lekcijo, kakoršno je zaslužila.

Na naš omenjeni članek, v katerem smo z nepobitnimi dejstvi dokazali nehočnost „Gorice“ in nje stranke, ne ve odgovoriti drugače, nego da označa naš članek kakor „nesramen volilni manevar“, da piše, da smo v svojih predalnih na falotski način nagromadili toliko laži in obrekovanj na nje račun, da se mora taka pisava gabit vsakega, ki pozna razmere njene stranke. Končno

nas imenuje politične rokovnjače, češ, da smo si prihranili svoje „laži“, za zadnji čas, tako, da jih baje ni bilo možno pravočasno ovreči.

„Gorica“ govori o nesramnih volilnih manevrih! Ona „Gorica“, ki že mesece piše proti nam in blati dra. Gregorina na vse možne načine!! V kake namene je to delala „Gorica“?! Mari ne v volilne?! Sicer pa smo navajali le dejstva. Ta naj „Gorica“ ovzreže z dokazi in ne s psovanjem! Časa za to ima še vedno dovolj pred volitvami in po volitvah.

Mi čakamo in stojimo na dispozicijo. „Gorica“ meni tudi, da bi bili morali mi — ako bi imeli le količjak čuta poštenosti in resnice — odgovarjati že pred tedni.

Na to jej odgovarjamo, da je to naša stvar, kdaj in čer sploh odgovarjamo, da sploh nismo numeravali spuščati se v neprodne polemike z „Gorico“, ter da smo se za to odločili še le, ko je nesramnost „Gorice“ presegla vse meje.

Vsakako pa nas mora le veseliti, da se nam je posrečilo z enim samim krepkim mahom porušiti vso zgradbo „Goričinih“ večtedenskih besedičenj in farbarij. In tako bomo postopali tudi v bodoče: odgovarjali bomo le tedaj, ko se nam bo videlo prav in umestno, a vsakokrat — krepko.

Dr. Anton Gregorčič, kakor gospodar „Gorice“, se je po svoji stari navadi v svojem odgovoru na odprto pismo g. dr. Gustava Gregorina, objavljeno v našem listu dne 8. t. m., postavil na jako komodno stališče. Na eni strani se kaže ogorčenega v svoji „Gorici“, ker se mu „lahkomiselno, neutemeljeno podtika“, kar je pisala „Gorica“ proti dr. Gregorinu ter pravi, da naj sodi občinstvo, ali je tako podtikanje pošteno ali ne, in se mu zdi čudno, da hoče dr. Gregorin tožiti „Gorico“ radi tega, ker mu je ta list predbacival, da se narodni denar steka v njegov žep! Na drugi strani pa se zdi, da mu vendar prihaja prav, da se v njegovem glašilu v volilne svrhe na infamen način blati osebno čast in poštenje osebe, kateri se bi moglo vse drugo prej očitati, nego to, da se bogati z narodnim denarjem. V podkrepljenje trditve, da dr. Gregorčič ni odgovoren za to, kar piše „Gorica“ in da on ni gospodar tega lista, navaja ta list, da so gospodari „Gorice“ členi posebnega mnogobčevnega konsorcija, kar da bi moral dr. Gregorin vedeti.

Kolikor besed, toliko hinavščine. Vprašamo najprej „Gorico“ in nje urednike, bi-li mogli pod častno besedo potrditi, da dr. Gregorčič ni v nikaki zvezi z urejevanjem „Gorice“?! Kolikor mi poznamo njega in razmere pri tem listu, smo prepričani, da se list posebno v važnih časih ureja po Gregorčičevih navodilih. Če tudi obstoji kak konsorcij, ima gotovo dr. Gregorčič glavno besedo v njem ter ima gotovo toliko moči, da bi lahko preprečil take faloterije kakor jo je zagrešila „Gorica“ proti dr. Gregorinu! Ne glede na to pa, kako naj bi moralo biti dr. Gregorinu znano, da so gospodari „Gorice“ členi posebnega mnogobčevnega konsorcija, ko to v listu ni nikjer označeno, dočim je v našem listu natančno označeno, da je lastnik lista konsorcij in ne dr. Gregorin! In vendar ga je „Gorica“ že opetovano proglašala odgovornim za razne sestavke v tem listu, ker mu je še zaluzala v obraz infamno obrekovanje, da on spravlja dobičke tega lista v svoj žep!

S takim načinom postopanja postavlja se pač „Gorica“ v čudno luč, ne pa dr. Gregorin, kakor mu ista predbaciva ozirom na njegovo odprto pismo.

Zdaj pa še dvojje vprašanje na gosp. dr. Gregorčiča.

„Gorica“ je v zadnjem času opetovano napadala osebno čast dr. Gregorina ter istega zasmehovala na vse možne načine. Izključeno je za vsakogar, da dr. Gregorčič tega ne bi bil čital. Vprašamo ga najprej, je-li kaj storil, da bi se prenehalo s takimi nedostojnimi napadi in obrekovanji?! A v drugo ga vprašamo: **odobruje-li dr. Gregorčič infamno obrekovanje, izrečeno**

proti Gregorinu, češ, da si lasti narodni denar?!

Zdi se, da „Gorica“ sama nekako občuti, da je to, kar je pisala proti Gregorinu nepošteno, ker trdi, da je nepošteno ako se to dr. Gregorčiču podtika. Ko bi bilo to, kar je pisala „Gorica“ proti dr. Gregorinu, tako nedolžno, potem pač ne bi bilo potrebno, da se „Gorica“ za dr. Gregorčiča tako razvema.

Dr. Gregorčič, ali pa njegova „Gorica“ naj nam torej brez ovinkov odgovori: **odobruje-li on, ali ne odobruje klevete na račun dr. Gregorina?!** Potem še-le se bomo dalje razgovarjali.

Prihod nadvojvode Frana Salvatorja in najvojvodinje Marije Valerieje Ob 7:56 uri zvečer sta se z vlakom državne železnice pripeljala v Trst nadvojvoda Fran Ferdinand in soproga nadvojvodinja Marija Terezija s spremstvom, da prisostvujeta današnji slavnosti spuščanja v morje vojne ladije „Zriny“. Pričakovali so ju na državnem kolodvoru v Trstu došle osebnosti, mornariški poveljniki admiral grof Montecuccoli, minister domobranstva Georgi, honv. min. Hazay, korna poveljnika Potiorek iz Gradca in Gerba iz Zagreba, nadalje namestnik, podžupan dr. Ricchetti, vojaški in civilni dostojanstveniki, prošt Petronio itd. Nadvojvoda in soproga sta se peljala do začetka pomola Sv. Karla in se od tukaj ukrcala na jahto „Miramar“. Veliko občinstvo je prisostvovalo prihodu.

Letošnja birma. Ker je škofijska stolica izpraznjena, se bo letos ob binkoštnih praznikih delila birma edinole v stolnici Sv. Jušta dne 22. in 29. maja t. l. — Ni pa še določeno, katerih primorskih škofov bo birmoval.

Umrl je v nedeljo v Idriji g. Josip Alič, bivši večletni kapelan pri Novem Sv. Antonu. Pokojnik je bil rojen leta 1826 v Idriji je služil kakor duhovnik 7 let v Istri in 42 let v Trstu; zadnjih 10 let je preživel v pokoji v svojem rodnem mestu. N. v. m. p.

Predavanja g. dr. Bogomila Vošnjaka o Ustavem in političnem življenju Slovencev od l. 1848—1868“ so uspela kar najlepše. Na zadnjem predavanju je bila doručana takorekoč premajhna. Za krasna izvajenja žel je g. predavatelj buren aplavz. Predavanje priobčimo v celoti.

Notranji nastop telov. dr. „Sokol“ na Vrdeli. Mlado društvo je „Sokol“ na Vrdeli. V nedeljo 3. t. m. je priredil v „Narod. domu“ pri sv. Ivanu javni nastop, da pokaže vspehe svojega notranjega delovanja tekom zime.

Da je ta prireditelj izpadla v pohvalo in čast novemu „Sokolu“, je bilo označeno že na drugem mestu. Za danes hočem pač le omeniti ta dobro vspehi nastop v tehničnem oziru, da tudi telovadni krogi lahko spoznajo, kaj more storiti v kratkem času društvo, v katerem je delo vstrajno, je veselje do dela. Telovadec, ki gleda javni nastop, vidi takoj vsako vrlino posamičnika kakor tudi cele skupine, zapaža pa tudi nedostatkne, in na podlagi teh opazovanj si vstvarja svojo oceno.

Moški naraščaj, 23 po številu, je z lepim in korektnim korakom prikorakal v dvorano ter se po kratkem rajalnem pohodu postavil v vrste za proste vaje s zastavicami. Vspeh je bil dovoljen; mučno je bilo leto, da dva dečka nista imela zastavic, in so si morali zastavice med posamičnimi vajami medsebojno izposojevati. Vaditelj bi moral tudi že pri učenju nekoliko bolj paziti na disciplino. Popravljanje obleke in oziranje okoli sebe — in to od več telovadcev — ter nekritje v posamičnih zastopih, kakor tudi nepazljivost nekaterih na proizvajanju vaj, je nedostatek, ki se ga lahko odpravi in s tem uvede disciplina, od katere je odvisen javni nastop.

Po odstopu moškega naraščaja je prikorakal na telovadišče ženski oddelek v tristopih in tudi v tristopih izvajal proste vaje. Tem cilim, samozavestnim in izvrstno disciplinarnim telovadkinjam gre najlepša po-

hvala. Tako lepega koraka, take pazljivosti v celoti in tako enakomernega proizvajanja vseh vaj, je pač redko opaziti na enakih nastopih. Z veseljem lahko konstatiramo, da je njihov nastop v ponos vsega slov. Sokolstva. Le tako najprej in najlepši vspeh je zagotovljen.

Edino, kar je bilo nepravilnega je to, da vaditelj ni nastopil v telovadni obleki in pustil svoj ženski oddelek nastopiti samega. Pokazal pa je, da je kos svoji nalogi in da zna vzdržavati v svoji vrsti pravo sokolsko disciplino.

Lepo je vspela telovadba na orodju, vrsta moškega naraščaja in dve vrste ženskega oddelka. Lep pristop in odstop od orodja, precizno izvajanje vaj, vse to je želo od strani občinstva pohvalo, znak popolnega priznanja. Za tem je nastopila vrsta članov na drogu pod vodstvom okrajnega podnačelnika. Vse vaje so proizvajali telovadci s preciznostjo in precej elegantno, le da so bile nekatere predolge.

Smelo trdimo, da je vrsta „Sokola“ na Vrdeli dobra, ter obeta postati ena najboljših v tržaškem okraju.

Želeti bi bilo le, da si izvežba „Sokol“ na Vrdeli čim več dobrih vaditeljev, ker le tako bodo vspehi vedno boljši.

Le na ta način bo možno z lastnimi močmi delovati društvu in Sokolstvu v čast. Dobro bi bilo, ako bi se tudi nekatere članice ženskega oddelka izvežbale za vaditeljice. Gospica Ponikvarjeva pa naj tudi v naprej vstraja z učenjem deklškega naraščaja.

Kmalo bo Vrdelski Sokol imel zopet priliko, da pokaže vso moč svoje čile armade na zletu tržaškega okraja na Proseku dne 5. junija t. l. in uverjen sem, da bo tudi tam žel iste, da, še lepše uspehe, nego minolo nedeljo.

Zato na delo, marljivi in vstrajni Sokol!

Telovadec.

„Delavsko konsumno društvo“ pri sv. Jakobu v Trstu je imelo v nedeljo, dne 3. t. m., svoj redni letni občni zbor, ki ga je vodil društveni predsednik državni poslanec prof. Mandić. Društvo je zaključilo svoje društveno leto z lepim uspehom. Dohodkov je bilo 33.028:70 K in ravno toliko izdatkov. Med izdatki je 2000 K odplačila na hišo in v blagajni je bilo koncem leta 1554:31 K. Za vino se je izdalo 20.450:86 K, za pivo 2330:60 K. Čisti dobiček iznaša 3133:90 K. Bilanca izkazuje 68.907:77 K aktiv in ravnotoliko pasiv; med aktivni vrednost društvene hiše 59.684:15 K, na kateri je dolga (med pasivi) 44.700 K.

Poročili tajnika in blagajnika sta bili enoglasno odobreni. Pri točki slučajnosti je odbor predlagal običnemu zboru, da se da iz čistega dobička 100 K v narodne namene, t. j. 50 CMD. na račun kamena k obrambenemu skladu in 50 K podpornemu skladu N. D. O. Rudolf Može je predlagal, da se znesek poviša na 200 K in sicer 50 K N. D. O. 100 K šolski družbi in 50 K za javno knjižnico šentjakobške Citalnice. Po daljši debati je bil vsprejet sklep odbora. Sklenilo se je, da se razdeli enaka dividenda vsem članom, ki pa se pripíše deležem. V zadevi članov, ki ne obiskujejo društvene gostilne, pač pa druge gostilne, se je sklenilo, da jih sme odbor po svojem preudarku brisati iz društva in jih izplačati. Končno se je tudi poveril odbor, da po močnostni znižja namennino za društvene prostore N. D. O.

Mali korak smo naredili najprej, toda želeti je, da bi nam na tej poti sledila tudi druga društva Trsta in okolice in bi s temi drobtinami beležili letno okoli 3000 K več v vtrditve naše temeljne podlage, to je izobrazbe slovenske mladine in podpore delavcem.

Šentjakobčan.

„Chantecler“ v Politeama Rossetti. Sinoči se je vršila v Politeama Rossetti toli pričakovana živalska dramatična epopeja „Chantecler“, ki je vzbudila v Parizu in drugih mestih toliko hrupa. Gledališče je bilo razprodano in polno naj odličnejšega občinstva. Prvi akt je bil vsprejet zelo

čistanki. Stotnik se je nekoliko umiril; posebno se je sprijateljil se Slavonijo, ko mu je omenila sočna jabolka, ki tam rasto. Niso pa niti te omehele gospe stotnikove. A Jurkica je je dobro pripomnila, „majčica“ bi tako in tako imela prigovori tudi za katerikoli drugi kraj. Na to je skočila k njej, jo objela z obema rokama in vskliknila: „Majčici je težko, ker se sedaj moramo ločiti!“ — A slabo je zadela; čim je to izgovorila, so obedve zalile solze. A tudi solzni žarki so prenehali za danes se svojo igro po sobi.

(Pride še.)

Zvezda repatica Halley se približuje naši zemlji.

Zvezda repatica Halley se približuje z veliko brzino naši zemlji. Potem, ko so jo naši predniki videli zadnjikrat dne 16. nov. 1835., jo bomo mi zamogli zopet videti v drugi polovici tega meseca od 4:30 zjutraj do zore in v prvi polovici meseca maja od 2:45 do prvih jutranjih ur. V drugi polovici meseca maja se jo bo videlo v mraku. Nekateri listi so poročali, da se je zvezdo-

repatico Halley že videlo, a te vesti ne odgovarjajo resnici.

Vsekako pa je res, da, četudi se te repatice danes še ne vidi s prostim očesom, jo opazujejo zvezdogledi, že dalje časa pomočjo daljnogleda. Na fotografiji kaže rep, ki je dolg po priliki 12 milijonov kilometrov. V zvezdarnah bodo opazovali repatico pomočjo daljnogledov, dočim pripravljajo Amerikanci posebno ekspedicijo, ki pojde iz New-Yorka v Honolulu, od kjer bo mogoče repatico najbolje opazovati.

Nek časnikiar je odšel v Marselj, da bi izprašal znanega zvezdogleda Kamila Flamariou, kaj misli o stvari. Ta znameniti francozi zvezdogled je izjavil:

Gotovo je, da pojde repatica dne 18. maja t. l. med zemljo in solncem v daljavi 23 milijonov kilometrov. Repatica pojde skozi perilep dne 19. maja ob 4. uri zjutraj. Ta račun je gotov in ne more motiti. Ta pot bo trajala eno uro. V zapadni Evropi bo še noč, malo pred zoro, a v Avstraliji, Japonsu, na skrajnem vshodu in v Aziji bo dan.

Vendar za nas je glavno vprašanje, če nas bo repatica udušila s svojim strupenim repom. In tu odgovarja že omenjeni zvezdo-

gled, da se ni treba čisto nič bati. Sicer pa daljava 23 milijonov kilometrov ni posebno velika stvar za oddaljenost repatic. Repatica, katero smo imeli priliko opazovati nekaj dni v začetku tekočega leta, je imela 100 milijonov kilometrov dolg rep! Seveda je velika razlika med posameznimi repaticami. Halley spada v vrsto bolj malih repatic, kakoršne se je moglo opazovati v letih 1811., 1844., 1858., 1861. in 1882. Halley, katerega se je opazovalo dosedaj 1456., ko je bila naravnost sijajna, leta 1682. je bila tudi zelo lepa, dočim ni bila posebno sijajna v letih 1759. in 1835. Bržkone tudi takrat ne bo imela nič posebnega na sebi.

Oni dan, ko pojde repatica Halley med našo zemljo in solncem, se bo premikala naša zemlja v svetovnem prostoru s hitrostjo 106.000 kilometrov na uro! Repatica bo hitela naprej s hitrico 170.000 kilometrov na uro! Hitrost obeh teles bo znašala 276.000 kilometrov na uro! Ako repatica ne bo bolj široka, kakor navadno, bo trajal prehod tri ali štiri ure in sicer bo začel okoli polnoči in končal proti štirim zjutraj. V tem času pojde naša zemlja skozi repaticino. Pri tej naglici bi se moglo bati, da nastane zbog zibanja, ki nastane vsled te ogromne

aaglice, taka vročina, ki bi utegnila sežgati vse življenje na zemlji. Ali repatice je iz tako tanke tvarine, da ne bo to imelo nikakega upliva na naše ozračje, ker bo — radi že omenjene redkosti repaticinega repa — gibanje skoro enako ničli.

Brezdvomno se bo videlo oni dan na nebu tudi nešteto drugih zvezd-premičnic. Pričakovati je raznih električnih pojavov, kakih novih svetlobnih prikazni itd.

Potom raziskovanj se je dognalo, da se nahaja v repaticinem repu nek strupen plin, ki je sestavljen iz kisika in ogljika. Vendar se ni tudi v tem oziru ničesar bati; vsaj za tokrat ne. Kaj pride pozneje, naj mislijo znananci.

Ko je leta 1835. šla repatica Halley med solncem in zemljo, je zgubila svoj rep, ki ga je zopet našla šele dva meseca pozneje. Tokrat pride najbližje solncu dne 30. aprila, a med zemljo in solncem pojde dne 18. maja. One dni bomo zamogli lepo videti repatico s prostim očesom, a brez repa, kar je vsekako velika škoda.

Zvezdogled Barnard na ameriški opazovalnici v Jeckes-u pravi, da je obseg repaticine Halley 300.000 mil. kilometrov. Rep bo dolg 8 milijonov kilometrov.

bladno, deloma z sikanjem. Po drugem in tretjem aktu je bilo le malo aplavza, a na koncu igre je isti popolnoma izostal. S tem je bila usoda „Chanteclera“ v Trstu zapčena.

Občinstvo, katerega je že mnogo odšlo pred koncem igre, je med najrazličnejšim komentiranjem zapuščalo gledališče — razočarano.

O igri sami lahko rečeno, da je to pravi tipus francoske gostobesednosti in lepih fraz brez posebnega jedra. Edmond Rostand, avtor igre, je že spisal Francozom pač kaj boljšega n. pr. Cyrano de Bergerac, L'Aiglon, Les Romanesques, La Samaritaine itd.

Njegov Chantecler, o katerem so sodbje zelo različne, je vzbudil splošno zanimanje bolj radi tega, ker nastopajo v njem živali, v prvi vrsti ptici, kakor pa radi vsebine.

Mogoče je pripomoglo k neuspehu tudi nepoznanje francoskega jezika ogromne večine gledalcev, a dvomim, da bi igra v nasprotnem slučaju uspela. Dolgočasnost preveva zlasti zadnji dve dejanji, tako da se je jela galerija kratkočasiti z glasnim kikrikanjem in vzbudila po vsem gledališču splošno veselost.

„Chantecler“ je poln najkrajših poezij, n. pr. himna solncu v drugem dejanju, katero je lepo deklamiral „Chantecler“ (petelin) gospod Dorival. A na odru izgleda stvar drugače in je dejanje dolgočasno. Občinstvo so seveda v prvi vrsti zanimali krasni živalski kostumi dekoracije in scenerije vse natančno reproducirano po onih v gledališču Porte Saint Marini v Parizu.

Kolinska ciklorija iz kolinske tovarne v Ljubljani je in ostane najboljši kavni pri-
dodatek. Zato Kolinsko ciklorijo, ki je vrhu tega tudi izdelek domačega podjetja slovenskim gospodinjam toplo priporočamo. Nobene slovenske hiše naj ne bo, da bi rabila kako drugo tujo nemško-židovsko ciklorijo, ampak pravo Kolinsko. — Svoji k svojim.

Tržaška mala kronika.

Tatvina. Predvčerajšnjem se je nezaposlen krojač Ivan Rubel, star 29 let, iz češkega, podal v stanovanje finančne straže Marina Brodarič, ki mu je bil znan, in je iz odprtega predala škrinje vkradel zlato verižico v vrednosti 100 K, ki jo je potem zasnovil. Bil je aretiran.

Goljufija. Fran G., star 29 let, agent pri tvrdki Vianello, in stanujoč v ul. Kandler, je bil v soboto zvečer aretiran, ker je falzificiral dokumente omenjene tvrdke za 1300 K.

Dva poskusa samomora mladih ljudi. Včeraj zvečer ob 8. uri se je 18-letni dijak Albert Spaiari, stanujoč v ulici G. Vassari št. 2, ustrelil proti srcu in se težko ranil. Spravili soga v bolnišnico. Ne ve se za vzrok samomora.

— 14-letni Just Demartini, stanujoč v ulici S. Sebastiano je včeraj izpil precejšnjo dozo karbolne kisline. „Igea“ ga je pripeljala v bolnišnico. Vzrok: slaba klasifikacija v šoli.

Brat hotel ubiti brata. Sinoči ob 10. uri je v rodbini Jasbitz, stanujoči v ulici Concordia št. 13, nastal hud prepri radi rodbinskih razmer. Viktor Jasbitz, 23-leten mornar, je bil z dvakratnim strelom iz revolverja, ranjen od lastnega mlajšega brata na desnem stegnu in na glavi. Zdi se, da je tega sestra našuntala. V rabuki je celo mati dobila s stolico po glavi in bila ranjena. Morala je intervenirati zdravniška postaja, ki je ranjenega brata odvedla v bolnišnico. Ranitelj je takoj po činu zginil; rekel pa je doma, da se izroči sam po-
nečaji.

Koledar in vreme. — Danes: Zenon šof, muč. — Jutri: Hermenegild muč. Temperatura včeraj 2. uri popoldne + 14° Cels. — Vreme včeraj: lepo. Vremenska napoved za Primorsko: Semtjerja oblačno. Zmerni vetrovi. Temperatura malo spremenjena. V začetku še lepo, potem motno.

Tržaška gledališča.

POLITEAMA ROSSETTI. V četrtek se prvič vprižori opera „Tosca“.

FENICE. Včeraj se radi obolelosti g-e Mile Theren ni dala noviteta „Grof Luksemburški, marveč Straussov „Netopir“. Noviteta se uprižori še le jutri. Danes „Valčkov son“ (Walzer tram.)

Društvene vesti.

Podružnica „Glasbena Matica“ v Trstu. Možki zbor ima danes zvečer točno ob 8. uri pevsko vajo. Ker je zopetni nastop prav blizu, prosim točno in polnoštevne udeležbe. Pevovodja.

Trgovsko izobraževalno društvo v Trstu vabi svoje gg. odbornike na odborovo sejo, ki se bo vršila danes v torek, dne 12. aprila.

DAROVI

— Gosp. Radović daruje za možko podružnico CMD. 1 K 30. Denar hrani uprava. — Razni rodoljubi v Hrpeljah nabrali 7 K za možko podružnico CMD. v protest proti napadom v „Slovenca“.

— V proslavo pedesetletnice dr. Gregorice nabrali v osmici pri „Marjani“ v Šked-

nju na predlog g. Staniča 16 K 41 stot za tamošnjo podružnico CMD. Darovali so sledeči: gg. Matija Škrbec 5 K, Ivan Sancin-Drežar 1 K 20 stot., Stanič Franc 1 K, Vinko Flego 1 K, Matija Zobec 1 K, Ana Grk 1 K, Štefan Gerk, Ivan Gerk. Ostalo svoto darovali drugi rodoljubi.

— Podpornemu društvu za slovenske visokošolce na Dunaju so dalje darovali: 135 K: gg. državni poslanci jugoslov. kluba in sicer po 20 K: dr. Frid. Ploj, Ivan Hribar in Franc Roblek; po 10 K: Franjo Ivančević, Matko Mandić, dr. Otokar Rybář, Vekoslav Spinič, Alojzij Štrekelj in Ant. Vuković vitez Vučjodol; po 5 K: Dušan Baljak, Mije Bjeladinović in dr. Matko Laginja; 100 K: Prvi kranjski pogrebni zavod Fr. Doberlet, Ljubljana.

— Za podružnico družbe sv. Cirila in Metoda na Greti nabral je gosp. Matija Lovrenčič v družbi novoporočenih g. Žilič in Ivanke Mikota Kron 11.10. — Srčna hvala.

Nar. del. organizacija.

Skupina sv. Marka in sv. Andreja. Podpisani vladno vabim tem potom še nkrat tovariše delavce in člane podp. društva „Samopomoč“ na nocojšnji jako važen sestanek, ki se vrši ob 7. uri zvečer v prostorih N. D. O. pri Sv. Jakobu (Campo. S. Giacomo št. 5, I. nad.

Tovariši delavci! Ker je ta sestanek jako važnega pomena za vse delavstvo gori omenjene skupine, pričakujem obilne udeležbe. Rud. Pregarc, predsednik.

Vesti iz Goriške.

„Stranieri indietro!“ (tujci nazaj) —, tako vsklika glasilo Gregorčičevih zaveznikov, govoreč o slovenski „nevarnosti“ v gradiščanskem okraju.

In čemu ta bojni klic?

To samo radi tega, ker je v Gradiški v tamošnji kaznilnici nastavljenih nekaj slovenskih uradnikov in jetničarjev, ki so tako „drzni“, da se poslužujejo svojega materinega jezika. Družina teh vslužbencev — tako tarna Pajerjevo glasilo — se nastanjajo v našem mestu, imajo otroke, ki ko doraščajo, zavzemljajo službe v našem mestu, kjer zopet skušajo uveljavljati svojo narodnost.

To je torej nevarnost, ki preti gradiščanskemu mestu!

Gregorčičevim zaveznikom bi povedali samo to: če se v kaznilnici nastavljajo uslužbenci slovenske narodnosti kaže to le, da so naši ljudje povsod porabljeni in zmogljivi raznih jezikov, česar pa o Lahih ni možno trditi.

Lahi si navadno izbirajo samo lahke in komodne službe, ogibajo se pa takih, kjer je mnogo dela in mnogo odgovornosti za razmeroma malo plačilo.

To je stara resnica, ki se uveljavlja povsod, v visokih in nizkih službah. V žandarmerijskih, policijskih in železniških službah, ki so napore in kjer uslužbenci morajo često tvegati svoje zdravje in življenje za državno in vseobčo korist, tam so Lahij kaj redko posejani!

Raje se oprijemljejo služb agentov, mešetarjev in „fattorinov“, kjer je komodno

Ker občni zbor sklican na 10. aprila t. l. ni bil sklepčen, vabi „Tržaška pošilnica in hranilnica“ registrovana za druga z omejenim poročtvom na

XVIII. redni občni zbor

kteri bo sklepčen ob vsakem številu navzočih zadružnikov po § 49. zadr. pravil in ki se bo vršil

v nedeljo, dne 24. aprila 1910

ob 10. uri dopoldne v veliki dvorani v lastni hiši (Piazza della Caserma 2)

Dnevni red:

1. Letno poročilo in potrjenje letnega računa.
2. Razdelitev čistega dobička.
3. Poročilo o gospodarstvu z rezervnim zakladom.
4. Poročilo o reviziji.
5. Razni predlogi *).
6. Volitev načelnstva.
7. Volitev nadzorstva.

TRST, dne 11. aprila 1910.

NAČELNIŠTVO.

*) § 50. Vsak zadružnik sme pri občnem zboru staviti predloge, kateri niso na dnevnem redu. O teh predlogih pa občni zbor ne more precej sklepati, ampak le odloči, če se sploh vzamejo v preteht, ali če se morajo izročiti posebnemu odelu, ali nadzorstvu, ali pa načelstvu, da se o njih poroča v bodočem občnem zboru. Ti predlogi se morajo postaviti na dnevni red bodočega občnega zbora.



Veliki kinematograf **BELVEDERE**
TRST - ulica Belvedere 19 - TRST

TRI NOVOSTI! Dne 12., 13., in 14. aprila 1910 TRI NOVOSTI!

- 1) VENEC, dramatično-sentimentalni prizor.
- 2) Zmaga ljubezni, drama. Novost.
- 3) Kretinček in bratje. Ni za smeh. Novost.

Brezplačen vstop imajo samo dojenčki.

Prvi sedeži 40 st., II 20 stot. Otroci in vojaki 10 stot

Mnenje gosp. dra. R. Reissmanna, Brno

G. J. SERRAVALLO

Trst.

Poročam Vam, da predpisujem že več let Vuš izdelek ŽELEZNATO KINA-VINO SERRAVALLO (Vino di China Ferruginoso Serravallo) proti šibkosti in malokrvnosti. Vspehi so bili eminentni; posebno po obilnem krvnem odtoku in po težkih boleznih (pljučnici) je nastopilo pomnoženje moči oziroma teža.

BRNO, 16. oktobra 1909.

Dr. R. REISSMANN.

PRODAJALNICA ŠVICARSKIH UR JOSIP OPPENHEIM

Trst, Corso štev. 5 (blizu knjigarne Vram)
BOGATA IZBERA zlatih, srebrnih in kovinastih ur.
Stenske ure s modernim zvonilom.
PRSTANI, UHANI, VERIŽICE itd. po zmernih cenah.
Popravljanje se izvrši po dog. cenah in z garancijo

CARLO STRUKEL

prodajalnica drobnarij in igrač
TRST - Corso 34 - TRST
Galanterije iz usnja, Pošne torbe
Ovratnice, dežniki in palice.
Specijaliteta: Potrebščine za hribolazce.

Majcen Miloš

mizar - Trst - ulica Leo štev. 2
priporoča slavemu občinstvu
svojo mizarnico.
Izdeluje vsakovrstne, tudi NAJFINEJŠE POHIŠTVO

TRŽAŠKI SLOVANI in posebno okoščani ki prihajajo v mesto po raznih opravilih, imajo najlepše in najprimernejše zbirališče v dobro poznani

:: Kavarne Universo ::
ki se nahaja na trgu pred „Narodno domom“ št. 1, upravlja nasproti restavracije „Balkan“. V kavarni so poleg izvrstne kave na razpolago vsakovrstni likerji in razni slovenski, nemški in laški časniki in vs. boljše ilustr. revije. Za ošilen obisk se priporoča FRANJO BOJC.

F. Hörmann, Trst

ulica Giosue Carducci 20, Trst
TELEFON 896.
Velika zaloga steklenih šip ter navadnih in dvojnih zrcal. Križali vsake velikosti. Specijaliteta: stekleni ventilatorji. Posode za ribe. Zaloga okvirjev. Sprejme vsakovrstne poprave, prevlačenja s steklom, verande itd. Telefon 896. Zalaga elj sva. podjetnikov

Ed. Steiner in sinovi

TRST, ulica Geppa štev. 19
Tovarniško skladišče
vsakovrstnega zrcalnega in ploščatega stekla
Tovarna zrcal in brusilnic
stekla
kakor tudi izdelovanje umetniških steklenih predmetov.

ŠIRITE „EDINOST“

Bogomil Pino

bižut. ura v Sežani
ima svojo
novo prodajalnico „ur“
v TRSTU, ulica Vincen. Bellini 13
nasproti cerkve sv. Antona novega.
Vsakov. verižic po tov. cenah.

Urnik

POHIŠTVO

SOLIDNO: in: ELEGANTNO

PO ZMERNIH CENAH

RAFAELE ITALIA

TRST - V. A. MALCANTON - TRST

Odprl se je v Škedenju kinematograf „Adria“
Elegantna dvorana, sestavljena po najmodernejših načrtih.

I. del: Brunetti, po naravi. — II. del: Glavni dedič, veliko dramatično delo. — III. del: Zaljubljena tašča, komično.

VSTOPNINA: I. mesto 30 vin., otroci in vojaki 20 vin. II. mesto 20 vin., otroci in v. jak. 10 v.

Tovarna cevi in cementnih plošč, teracov, betona in artificalnega kamna s zalogo cementa

Aristide Gualco - Trst
ulica San Servolo štev. 2 Telefon 21-42.

dela, obilo pohajkovanja, malo odgovornosti in — nikake nevarnosti za lastno kožo!

Često tudi vidimo močne hruste in zdrave ljudi, ki vam raje prodajajo limonado in petorale, nego da bi se lotili naporena dela na poljih, kjer v potu svojega obraza obrača motiko in pikon naš kmetič-trpin.

V višjih službah so vam Lahji pravi gospodje, ki po uradih posedajo in kadijo cigarete, dočim morajo slovenski uradniki delati za dva in opravljati službo še za laške lenuhe, ker le-ti navadno ne poznajo drugega jezika razen blažene italijanščine.

Kdor pa kaj zna in pošteno dela temu ni kratiti zajamčenih pravic posluževati se svojega jezika vedno in povsod.

Stavimo glavo, da ko bi bilo v Gradski toliko Nemcev, kakor je tam Slovencev, bi ti že zdavnaj zahtevali nemško ljudsko šolo in bi jo tudi brez drugega dobili! Da bi bila naša ljuba vlada Slovincem tudi tako naklonjena, o tem še sanjati ni in to naj bo v tolažbo in pomirilo zakletim sovražnikom našim. Slovenci v gradiščanskem okraju pa naj hodijo svojo pot krepko naprej v svesti si, da so na pravi poti in da enkrat pač zatone tudi zvezda Pajerjev in Gregorčičev v naši deželi.

Vesti iz Istre.

Iz poštne službe. Viši poštni upravitelj Ivan Vidmar v Puli je imenovan ravnateljem poštne glavnice istotam.

Iz Ricmanj. Dne 17. t. m., na praznik varstva sv. Jožefa, se bo vršila služba božja kakor v prejšnjih letih. V soboto zvečer bo blagoslov. V nedeljo bo slovesna sv. maša in popoldne sv. blagoslov.

Iz Dekani. Dne 20. p. m. se je vršil v naši v narodnem oziru probujeni vasi občni zbor podružnice dr. sv. Cirila in Metoda. Predsednik g. Josip Valentič, nadučitelj in deželni poslanec, je otvoril zborovanje s primernim nagovorom, navajaje namen družbe in njeno prekoristno delovanje. Ožigosal je nesramno gonjo proti družbi od strani one stranke, ki ima zapísano na svojem programu „krščanstvo“, in je rekel, da list, ki nosi ime „Slovenec“, ni vreden tega imena. Spomnil se je v vznešenih besedah največjega dobrotnika družbe, blagopokojnega g. Karola Kotnik, ter pozval navzoče, da zakličejo njegovemu spominu trikratni „Slava“! Navzoči, do duše ganjeni, zaklicali so na to nesmrtnemu dobrotniku trikratni „Slava“. Na to je vzeto na znanje poročilo tajnikovega namestnika, ker se je prvi med časom odpovedal tajništvu. Sledilo je poročilo blagajnikovo, iz katerega izhaja, da se je od ustanovitve podružnice t. j. od meseca avgusta l. l. do 31. decembra 1909. nabralo 157 K za podružnico, kateri denar je plodno naložen.

Konečno je bil z vsklikom izvoljen sledeči odbor: Josip Valentič, nadučitelj in deželni poslanec; Josip Piciga, nadžupan, blagajnik; Fran Kosmina, tajnik. Namestniki pa: g. Anton Košanc, obč. svet., Dekani; g. Mihajl Turko, pos., S. Anton in g. Andrej Gregorčič, pos., Dekani. Gospod predsednik je na to, pozivljajoč navzoče, naj vsaki po svoji moči deluje na to, da pridobi več udov, zaključil zborovanje.

Druge slovenske dežele.

Proč od Gradca! je postalo geslo tudi spodnje-štajerskih Nemcev in posilincev. 4. t. m. so se zbrali v Mariboru spodnje-štajerski, posebno mestni in trški trgovci in obrtniki, ter so ostro nastopali proti graškim jesenskim sejmom. Protestirali so proti subvencioniranju teh sejmov iz javnih fondov, ker so itak aktivni, in zahtevali da ne sme iz Spodnjega Štajerja nihče na te sejme. Mnogo gorkih je padlo na račun znanega Einspinnerja, ker protežira graške trgovce, in sploh graških mogotcev, ki gledajo samo na svoj žep, in se ne ozirajo na nemško predstražo na Spodjem Štajerju.

Gospodarstvo.

Emisija K 112.550.000 — 4 od sto ograde kronske rente. — Danes 12. aprila se vrši subskripcija navedene emisije 4 od sto ograde kronske rente. Subskripcijski kurz je določen na K 92:50 za vsakih K 100 — nom. Subskripcije prijave po originalnih pogojih sprejema „Jadranska banka“ v Trstu. Kaj stanejo socijalno-demokratski štrajki. Socijalno-demokratski list „Holzarbeiter“ piše o zadnjem štrajku dunajskih mizarskih pomočnikov, ki je končal s pora-

zom štrajkovcev. Socijalno-demokratski strokovni list dokazuje, da je bilo od januarja do julija 1909 izdanih na podporah 1.017.407 K 80 st. Seveda ni za to ogromno svoto nikakor zadostoval dispozijski fond zveze mizarskih pomočnikov, marveč je morala priskočiti na pomoč vsa organizacija. In ta je zopet izdala toliko, da bo treba varčevati leta in leta, da zopet popravi „pogreško“ „sodrugov“ voditeljev. Poročilo govori tudi o nadaljnjih žrtvah, le ne o žrtvah, ki so jih morali doprinesati odpušteni delavci. O tem se niti ne govori, da je moralo mnogo mizarskih pomočnikov radi lakote zastaviti obleko, pohištvo itd. in utegne ta skupna svota, ako bi se jo približno sestavilo, daleč presežati gori navedeno svoto. Govori se o nadaljnjih žrtvah, katerih pa niso bili deležni ni voditelji in tudi zveza ne. Suhe številke naznanjajo, da je bilo aretiranih 99 sodrugov (od teh je bilo oproščenih 38), 29 jih je bilo policijsko kaznovanih na 65 dni, z 39 so se bavila okrajna sodišča, ki so obsodila omenjene na skupno 5 mesecev in 27 dni zapor. Preiskovalni zapor je trajal štiri mesece in 27 dni.

List govori konečno o zmagi, ker niso podjetniki dosegli ničesar. In kaj so dosegli mizarski pomočniki? Dve stotinki povišanja plače in tri četrt ure skrajšanja dela na teden! To so torej „vspehi“ za tolike žrtve! Da, da, štrajk je dvorezen nož!

Književnost in umetnost

Beseda o slovanskem obrednem jeziku pri kat. Jugoslovanih. Pod tem naslovom je izšla brošurica, v kateri je ponatisnjena razprava, ki jo je objavila „Edinost“ pod naslovom: „Škofu Naglu v slovo“. — Priporočamo to brošurico, ki se dobiva v tiskarni „Edinost“ za ceno 30 vinarjev vsem onim, ki se zanimajo za predmetno vprašanje. Čisti dobiček je namenjen zgradbi novega šolskega poslopja pri sv. Jakobu.

Mala biblioteka. Kakor 15. številka hrvatske „Moderne biblioteke“ je izšla zbirka povesti mladega in plodovitega Josipa Baričevića pod naslovom: „Noveli i portreti“. Letna naročnina na „Moderno biblioteko“ znaša 12 K. Vsaka posamična knjiga stane s poštino vred K 1:20. Naroča se na naslov: „Moderna biblioteka“, Samobor. (Hrvatsko). Denar se pošilja naprej.

— Cvetko Golar: Pisano polje. Broširana knjiga stane K 1:80. To zbirko pesni mladega modernega slov. pesnika, ki jo je kritika vsprejela zelo ugodno, se dobiva v Slovenski knjigarni Josipa Gorenjca.

Na prodaj ali v najem hišica in dvorec, prazna in meblirana. Peter Malan — Opčine.

Na obroke! Velika izbira **Na obroke!** izgotovljen. oblek za gospode in manuf. blaga po jako zmernih cenah JAKOB DUBINSKY, Trst, Barriera 34, II. n.

Ker sem prisiljen v kratkem se preseliti

prodajalo se bo vse blago, kakor batist, perkal, oksford, zefir, platno, panama, sukno, obleke, čevlji itd. itd.

po čudežno nizkih cenah.

: ulica Nuova števil. 36 :

Trgovina posameznih partij

Sigmund Vamos

EN OBISK ZADOSTUJE, DA SE PREPRICATE O TEJ UGODNI PRILIKI!

ZADNJI MESEC.

Loterija na korist društva „Varstvo dojenčkov“. Žrebanje nepreklicno dne 12. maja 1910.

Glavni dobitnik 60.000 vrednosti 7173 dobitkov. SREČKA STANE I KRONO.

Prvi trije glavni dobitki v vrednosti F 60.000, K 5000, K 2000 se izplačujejo na zahtevo po obliki davka v cenarju. Vsi drugi dobitki obstoječi iz efektov se ne izplačujejo v denarju Srečke se dobijo v tobačnih trafikah, kolekturah za loterijo, menjalnicah, kakor tudi pri LOTERIJSKI UPRAVI, DUNAJ, JAKOBERGASSE števil. 5

Trgovski sotrudnik želi službe v kaki večji trgovini v Trstu ali v okolici. Izkušen je v spekulaciji, železnici, uju in manufakturi. Nastop takoj. Naslov pove Inzeratni odelček Edinosti. 601

Slavno občinstvo pozor!

V povotvorjeni trgovini se slanino, prekajenim in suhim svinjskim mesom, na trgu della Barriera vecchia števil. 9, se vsakomur postreže z izvrstnim, prve vrste blagom, kakor: klobasami kranjskimi in dunajskimi furlanskimi in ogrskimi salami vsakovrstnim sirom in razno rst d likatesami Cene zmerne. — Postrežba toča. Za obilen obisk se priporoča MARUŠIČ.

V najem se oddajo bicikli

zaloge dvokoles

in šivalnih strojev rabljenih po zelo nizki ceni in tudi na obroke.

TRST, Via Scorzeria števil. 12

V. Osvaldella

Ob nedeljah in praznikih od 10 do 4 popold.

POSTELJNA MOKROTA

Popolno zdravljenje zajamčeno. Brezplačna navdila. Naznaniti je starost in spol. Mnogo zahvalnih p sem na razpolago. — Zdravniško priporočeno.

INSTITUT „SANITAS“ VELBURG P 345 BAVARSKO.

UMETNI ZOBJE

Plombiranje zobov

Izdiranje zobov brez vsake bolečine

Dr. J. Čermák || V. Tuschert

zobozdravnik || koncesij. zobni tehnik

TRST

ulica della Caserma št. 13, II. n.

DANIELE PILLIN

TRST - ulica Acquedotto 94 TELEFON 241

Velika zaloga gašenega in živega apna

Tovarna cementnih plošč in zaloga oglja za peči

Novo hišo na Korzu v Gorici s prtljajem in nadstropjem, vsako štiri sobe, proda L. E. b. a. n. Peter, Šempeterska cesta 7, Gorica. (579)

ANTON REPENŠEK

knjigovez v Trstu, via Cecilia 9

priporoča slavnemu občinstvu

svojo moderno urejeno delavnico,

v kateri se izvršujejo vsa v to stroko spadajoča dela točno in po zmernih cenah.

SVOJI K SVOJIM!

Hočete se prepričati?

obiščite velika skladišča

Marije ud. Salarini

Ponte della Fabra 2 | ul. Poste Nuove

(vogni Torrente) Alla città di Lodi

Velik izbor izgotovljenih oblek za moške in dečke, kostumi za otroke. Površniki, močne jope, kožuh in raznih paletoz. Obleke za doma in delo. Delavske bliske. Tirolski leden. Nepremakljivi plašči (pristni, angleški) Spooljaiteta: blago tu- in inozemskih ovorn. Izgotovljajo se obleke po meri po najnovjši modi točno, solidno in elegantno po nizkih cenah

Posestniki pisalnih strojev.

Kdor se hoče izogniti nadležnim in dragim popravilam ter želi ohraniti pisalni stroj v popolnem redu in brezhibnem stanju naj ne zamudi naročiti se za mesečno čistenje in vzdrževanje pisalnih strojev, s čimer se zajamči stroj za neomejen čas in trajno delovanje. CENA K 1:— na mesec za stroj

Alfred Kubiček, Trst

Corso števil. 23, prvo nadstropje.

(Popravljalnica pisalnih strojev s zalogo pečatov barv, trakov itd. itd.)

Zaloga in izdelovalnica glasovirjev

C. Olivo, Trst

ulica Geppa 16., I. nadstr.

Glasovi ji in pianini — Orkestroni zadnjih novost

Prodaja — Menjava — Posojaje.

Uglašanja in popravljanja. — Cene zmerne.

SAMO

MINOS PRALNI PRAŠEK

KAKOR EN MOŽ SE GA DRŽE MILIONI

Je tisti, o katerem pravi znani in odlični komik mino industrije, g. dr. K. DEITE — Berlin, da ima velike pralne moči večje nego milo ali mlo in soda.

Minlos^{ov} pralni prašek

Je torej najboljši, ker se mora rabiti za pranje perila, varuje perilo kar se najbolj da milati, je POCENA in oja

bliščajo beloto in je popolnoma brez duha

Zavitek 1/2 kg stane samo 30 vin.

Dobiva se v trgovinah z drogerijami, kolonialnim blagom in ulom.

Na debelo L. Minlos

Dunaj I. Mülkerbastei 3.

JADRANSKA BANKA v TRSTU

Filijalka v Opatiji

Via della Cassa di Risparmio št. 5 (lastno poslopje).

Filijalka v Opatiji

KUPEJE IN PRODAJA

VREDNOSTNE PAPIRJE (RENTNE, OBLIGACIJE, ZASTAVNA PISMA, PRIJORITETE, DELNICE, SREČKE i. t. d. i. t. d.)

VALUTE IN DEVIZE

PREDUJMI NA VREDNOSTNE PAPIRJE IN BLAGA LEŽEČE V JAVNIH SKLADIŠČIH

ESKOMPT MENIC IN INKASO. BORZNA NAROČILA

SAFE — DEPOSITS

PROMESE K VSEM ŽREBANJEM. — — —

— — — ZAVAROVANJE SREČK.

MENJALNICA.

4 %

VLOGE NA KNJIŽICE.

TEKOCI IN ZIRO RACUN

VLOZENI DENAR OBREŠTUJE SE

OD DNE VLOGE DO DNE VZDIGA.

STAVBNI KREDITI — KREDITI PROTI

DOKUMENTOM VKRANJA. — — —

Uradne ure: 9.—12, 2:30—5:30. — Brzjavl: „JADRANSKA“ — Trst — Telefon: 1463 in 1793.